

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre ... .. 20 K
Félévre... .. 10 K
Negyedévre ... .. 5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre ... .. 16 K
Félévre... .. 8 K
Negyedévre ... .. 4 K

Bis repetita placent

Írta: Dr. Gencsi Samu

Ellenzékünk úgy van véle, mint a brettli-divák. A háromszori újrázás kötelező, mert különben megbuktak és a szerződés fúcs. Hogy ezen háromszori kihívást biztosítsák, ott vannak a klakörök, akik akkor is repedésig verik össze a tenyerüket, ha a diva csapnivaló módon énekel. És mert ezek szerint a további foglalkoztatás ezen megismétlődéstől függ, hát ráfogják, hogy az újrázás a közhöznekednek inyére van.

A mi sajátos — kizárólag magyar jellegű — ellenzékünk el-éneklí a maga ismeretes kuplét a panamáról, a sóról, a mester-séges többségről és midőn az ellenzéki sajtó ezeknek tapsol, akkor előáll és elkezd dzsigelni. — Azért dzsigel, mert mindig ugyan-azon szellemességeket halljuk a tisztelt közbeszólóktól, amint a dzsig is, mindig ugyanazon 4 kopogó mozgást végzi. Megint tapsol a sajtó s ekkor elkomé-diázzák a szokott ellenállást, ki-kényszerítik az őrség bevonulá-sát, mire kivonulnak a soros di-vettek végén a kodakkal, mely az ő honfiai pózukat megörökíti. Persze a sajtójuk tapsa megint biztos. És mert szerintük: „bis repetita placent“, hát ráfogják, hogy az ország velük van és kö-vetelik a szerződést, mely őket a hatalomhoz segíti.

Pedig igazán téved a t. ellen-zék. Az országnak kisebb gond-ja is nagyobb, mint az ő csekély jelentőségű pártpolitikájuknak a támogatása. Az ország érzi, — hogy itt számos szociális és gaz-dasági törvényre van szükség, hogy a meglévő viszonyok felé-nyire sem lennének oly nyo-

masztók, ha a mindennapi for-galom egyes rossz hajtásai ide-jekorán lenyesetnének. De az ellenzék nem enged dolgozni és ha a munkapárt mégis akar va-lamit alkotni, azt csak erőszak-kal teheti. Csoda-e, ha törvé-nyeink hézagok? A helyett, hogy az ellenzék e hézagokra mutatna, azok javítására ja-vaslatokat tenne, folyton párt-politikát üz, melynek mindig az ő aralomra jutásuk a végcélja.

Hát parlamenti tárgyalás az, melynek e héten tanui voltunk? Ahol a szónok képtelen egy mon-datot közbeszólás és sértő in-vektívák elszenvedése nélkül — közreadni! Hol vannak azon át-gendolt, kellő okfejtéssel felru-házott, a szónoklat díszes archi-tekturája szerint megivelt beszé-dek, melyekből okulhatunk és a melyekben elmélyedhetünk? Tu-lajdonképpen mi győzze meg a külső periferiákon lakó közönsé-get arról, hogy a szónoknak, vagy ellenlábásának van igaza? Talán az, ha a t. ellenzék egyik divettje azt mondja, hogy miért nem szól a citeranyaku? — Ab-ból okuljon a választó, hogy mi-lyen derűtlenséget váltott ki a köz-beszóló nem mindig szellemes bevágása? Avagy a törvényho-zói porondon vívott tornában azon törvényjavaslat győzzön, a mely mellett több szellemes szó-vice látott napvilágot? Ugyan, ugyan t. ellenzék, hát komoly férfiakhoz, a nemzet boldogítá-sára irányuló munkához illik ez a tárgyalási mód?

De tegyük fel, hogy önök célt érnek és a kormányt engedé-kenységre erőszakolnák! — Mit jelentene ez? Azt, hogy megle-

ték megint az Achilles sarkat, a melyen keresztül megnyilazhat-ják a kormányt. Ezzel pedig a kormány sorsa meg is lenne pe-csételve. Mert önök sokkal étel-mesebbek, pártpolitikájuk sok-kal önzőbb, semhogy ezen győ-zelem öntudatával vissza nem él-nének. Megint reaktiváltatnék a kisebbségi terror, mely az or-szág sorsát a maga kis csapatá-nak rendelné alá. Hát parlamen-tarizmus az, ahol a többségi aka-rat csak akkor érvényesülhet, ha azt ilyen kisebbség megen-gedi vagy arra megalkuszik? Ez csak persziflázsa lenne az alkot-mányosságnak azon végered-ménnyel, hogy a tisztességes elem teljesen félreállana és a képviselőségre csak azok reflek-tálnának, akiknek lelki élete, mű-veltsége, hazafiassága a politikai rowdy-boy-okéhoz legközelebb áll. Ezt pedig a hatalomra leg-éheőbb ellenzéki sem igen tar-taná kívánatosnak.

Tegyük fel már most, hogy önök nem érnek célt és a kor-mány verhetetlen! Hát akkor mi-nek ez a harcmodor? Minek ez a sok izetlenség? Hát lehetséges az, hogy ilyen vitakozási mód által a képzetek, az önzetlenek, a jók és nemesek jussanak vezető szerepekhez? Hát nem-e az önök eljárása az, amely a senkiket, a semmiket érvényre emeli? Ki-vánatos az, hogy azok váljanak önök közt véresekké, akik a leg-több invektívákkal dobálóznak? Avagy azt hiszik, hogy akik örökké vadásztak, ellenfeleikre nyilakat irányítottak azok — ha kormányra jutnak — csendes szántás-vetésre, alkotásra képe-sek? Hiszen a koalíció gyászos uralma megmutatta, hogy minő fürgék, élelmesek voltak mint el-lenzékiek, ép oly gyászos vité-zek voltak a tényleges kormány-zás terén!

Avagy talán azt hiszik, hogy erre is illik a „bis repetita pla-cent“?

Közművelődési egyesület Gencsi Samunál

Üdvözlük az alapítót

(A Reggel tudósítójától.) Gen-csi Samu dr. A Reggel főszer-kesztőjét, a királyi kintűtetés al-kalmából a város és megye min-den társadalmi rétegéből számo-san üdvözlötték. Holnap egy újabb kedves epizódja fog lejátszódni a szakadatlan üdvözléseknek, — amelyekkel főszerkesztőnket el-halmozzák. A Közművelődési Egyesület nevében vasárnap Ba-logh Bertalan elnök nagyobb kül-döfttséget vezet Gencsi Samuhoz és hivatalos beszéddel fogja üdvö-zölni a kintűtetett férfiut, — akinek egyik hervadhatatlan érdeme, — hogy ő volt kezdeményezője az egyesület megalakításának, — majd pedig mint alelnök járult az egyesület ily nagyarányu fejlesztéséhez. A tisztelgés időpontját vasárnap déli tizenkét órában ál-lapította meg a Közművelődési Egyesület elnöksége.

Biztos a siker, ha A Reggelben hirdetünk.

A nagy farsangi vásár megkezdődött!

A rossz pénzügyviszonyokat csak takarékosan lehet ellensúlyozni: még pedig úgy, ha jó és célszerű karácsonyi ajándékokat vásárolunk **Feuerstein Aladár női divat és vászon ruházában** Széchenyi-utca 68. sz.

120 cm széles angol és sima kelme 1.— K-tól 3.50 K-ig	Angol mosó ve'our bársony ... 1.4 , 1.50 K
140 cm. széles 1-a angol és sima kelme 1.80, 2.— 14.— K-ig	Kosmanosi barchet 1 a ... 0.60, 0.70 f-től 1.— K-ig
120 cm széles Pongyola divat kelme 2 K-tól 4.— K-ig	1 vég I. pamutvászon 23 mtr ... 8 — K-tól 15. K-ig
Valódi angol ruhabársony ... 1.80 K-tól 7.— K-ig	Kézvel himzett női ingek ... 2.80 K

Tetemesen lezártított alkalmi árak.

40 százalék meg karítás.

**Egy jó
tanács**

Balogh Bertalan

a közművelődési egyesület programjáról

Konkoly Thege Miklós nyitja meg a szabadegyetemet. Utban a kulturpalota. — Megalakul a felvidéki zeneszövetség.

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel munkatársa felkereste a Miskolczi Közművelődési Egyesület, érdeműs, fáradhatatlan elnökét Balogh Bertalan, aki az egyesület nagyszabású programjáról, a kulturpalotáról és a felvidéki zeneszövetség megalakulásáról az alábbiakat közölte A Reggel közönsége számára.

— A szabad egyetem hatodik tanfolyama, amelyet ezuttal is február első hétfőjén nyitunk meg, tudományos szintben méltán fog fog sorakozni az előbbiekhöz. — Sajnos, Berzeviczy Albert ő excellenciája gyengélkedése miatt megígért előadását lemondotta, — helyette azonban a magyar tudományosság egyik nagy büszkesége a hetvenkét éves Konkoly Thege Miklós jön le, aki asztromiai megfigyeléseiről két előadást fog tartani. Ő tartja természetesen a szabadegyetem megnyíló előadását.

— Közönségünk régi kedvencét Cholnoky Jenő dr. óméltóságát szintén sikerült megnyernünk. — Rendkívül érdekes lesz Eötvényi Nagy Olivér dr. előadása, aki „Dinasztiánk politikája a szabadságharcból a kiegyezésig” címen fog előadni. A helybeli előadók közül ezuttal Papp Loránt tanár lép a Szabadegyetem pódiumára és az Óskori Róma családi és társadalmi életét fogja közönségünknek bemutatni.

Ezen a tanfolyamunkon jut első ízben szóhoz a nemzetgazdaságtan, amennyiben dr. Sztankóczy László máv. fogalmazó az aranyról fog értekezni. Végül Zipser Sándor tanár az idegenbe vándorolt és németül daloló magyar poétát Lénau Miklóst fogja közönségünkkel megismertetni.

— Természetesen február csütörtökjeit, amikor a szabadegyetemi előadások szünetelnek, ezután is a Halmay—Haydd—Rákos trió fogja kitölteni, míg a januári és márciusi házi és kamara-estélyeket Szent-Gály Gyula egyesületi karnagy, mert az én időmet teljesen lekötik a kulturpalotának már nagyon előrehaladott kérdése

és a felvidéki zeneszövetség ügyei.

— A kulturpalotát illetőleg bizony már hónapok előt meghívást kaptam polgármesterinktől, hogy csináljam meg az előkészítési munkálatokat. A kérdés nagyon nehéz, mert volt alkalmam két teljesen elhibázott kulturpalotát látni és így felelősségem tudatában nagyon nehezen tudtam megállapodásra jutni. Ma azonban már körülbelül tisztán látom az egész kérdést és most azon dolgozom, hogy a kulturpalota ügyét lehető részletességgel, egy memorandumban feldolgozzam. — Nem állítom magamat azzal, — hogy a kulturpalota végleges terveit sikerült megcsinálnom, én csak alapot akarok szolgáltatni a kérdés tüzetes és mentől nyilvánosabb megvitatására. Különböző is véleményem szerint ennek a kérdésnek a megoldása oly fontos és egész kulturális életünkre oly messzire kiható, hogy menthetetlen könnyelműség volna a kérdés megoldását elhírtelenkedni. Bizonyos azonban, hogy ha valahol, úgy nálunk van szükség egy modern kulturpalotára, mert nálunk égető szükség van rá és van mit bele vinnünk. Viszont láttam olyan kulturpalotát, amely üresen áll és amelyben nincs mit belevinni. A város közönsége azonban a legnagyobb nyugalommal nézhet a kérdés megoldása elé, garancia maga erre a polgármester, aki azt a legnagyobb szeretettel és a töle megszokott körültekintéssel fogja vezetni. Részleteket addig, míg a polgármesternek nem számoltam be, sajnálom, nem adhatok.

* — Ami a felvidéki zeneszövetség ügyét illeti, az ahhoz fűzött remények körülbelül leváltak. — Most már arról van szó, hogy a szövetség igazán felvidéki szövetséggé alakuljon s magunkhoz vonjunk még öt várost, illetve kulturegyesületet. Ilyen formán a szövetség tényleg egy egész ország részére fog kiterjedni és biztos kilátásunk van arra, sőt erre nézve már tárgyalásokat is folyta-

tunk, hogy a világ legnagyobb művészeit fogjuk megyni és pedig megelőzve a fővárost. Most már érintkezésbe léptünk, Szatmár, Debreczen, Nag várad, Nyiregyháza és Máramarossziget polgármestereivel és az ottani kulturegyesületekkel és hiszem, hogy az így kerekített felvidéki zeneszövetség, még a nyár előtt véglegesen megalakul.

— Sajnos az adminisztráció teljesen megöl bennünket. A múlt évben hatvannégyezer korona pénztári forgalmunk volt, amelynek a zöme természetesen a téli időnyre esik. Irunk közel három-ezer levelet, úgy, hogy ma már kénytelenek vagyunk iktatókönyvet vezetni, mert ilyen levelezésnél a memóriánkra nem támaszkodhatunk. Levelezésünk az egész országgal ugyszólván és mondhatnám alig van hét, hogy a társesületek se fordulnának hozzánk ügyes-bajos dolgukban tanácsokért. Az adminisztrációnk ra például nagyon jellemző, hogy míg a F. M. K. E.-nek tizenegy vármegye területén 155 vándorkönyvtára van, addig nekünk a folyó év végére, egy vármegye területén hatvan ilyen könyvtárunk van. Most állítottunk fel itt a városban ötöt és a vármegyében négyet és pedig Tardán, Domaházán, Mezőnyéken és Hejőcsabán.

— Sajnos azonban, hogy vármegyei akciókat kénytelenek leszünk beszüntetni, a megyei törvényhatóság ugyanis megtagadta tőlünk az anyagi támogatást. Ezeket a dolgokat pedig — értem a népies előadásokat és az analfabéta ügyeket — kizárólag az államsegélyekből lebonyolítani nem lehet. Annál nagyobb erővel fogtuk hozzá Miskolcra az analfabéták oktatásához és a múlt évben itt 334 analfabétát tanítottunk meg írni és olvasni. — Természetesen az illetőket díjtalanul, sőt az összes jelcmtkezőket szintén díjtalanul láttuk a szükséges tankönyvekkel és írószerekkel.

**Az összes raktáron lévő
cipő áruimat
kiköltözés miatt
mélyen leszállító árban
árusítom.
FISCHER IGNÁCZ
Széchenyi-utca 50 sz.
Horvath-szállóval
s emben.**

A majolika kiállítás Hogy keletkezett a vásárhelyi majolika ipar?

(A Reggel tudósítójától.) A holnap megnyíló majolika kiállítással kapcsolatban Balogh Bertalan volt szíves a kiállítás előzményét és anyagát az alábbiakban ismertetni:

— Hódmezővásárhelyen kitűnő cserepes-anyag lévén, ott egy nagy cserepes ipar fejlődött ki, a melyet azonban a külföldi konkurencia tönkretett. Erre a múlt évben dr. Lukács György belső titkos tanácsos, Vásárhely volt főispánja felhívta a vásárhelyi származású művészek figyelmét, akik az elhanyagolt ipart művészetiükkel és pénzükkel felkarolták.

A vállalkozásba 40,000 koronát fektettek be s megalakították „A Művészek Majolika Telepét”. — A telepen az összes szobrász és festőtervezéseket Kallós Ede, Pásztor János, Medgyasszay Ferenc szobrászművészek, Endre Béla, Oláh Sándor és Tornyai János festőművészek, valamint Smurák József építőművészek teljesítik. A telepen nagybárra dísz tárgyak készülnek és pedig vázák, szobrok, namutatók, csecsebecsék stílusos, de ugyszólván magyaros stílusban és ez ad a telepnek különös fontosságot, mert a telep gyártmányai, a gyár egyéves fenállása óta máris igen nagy keresletnek örvendenek, különösen Franciaországban és Németországban. A telep most körülbelül hét ezer darabnyi gyűjteményét hozza Miskolcra és azt a megyeházán mutatja be a közönségnek.

A kiállítás holnap délelőtt tizenegy órakor nyílik meg és azon a művészek közül Kallós Ede és Pásztor János érdemes szobrászművészek jelennek meg, akik már ma este megérkeztek.

A Reggel munkatársa beszélgetést folytatott a kiállítás arranzsálójával Abonyi Ernő festőművésszel, aki már Aradon is rendezte a hódmezővásárhelyi majolika-telep művészeinek a kollektív kiállítását.

— A miskolczi kiállításon — mondotta Abonyi — különösen Pásztor János és Kallós Ede szobrászok, továbbá Tornyai János festőművész markáns és karakterisztikus dolgai kerülnek bemutatásra. Sok értékes, művészi kivitelemű vázák, karsu, keceses nipppek, figurák, szobrok, tányérok és minden, ami a majolika- és agyagművészet keretébe tartozik. A kiállításra kerülő tárgyak művészileg

A BIKSZÁDI természetes savanyuvíz

gyógyhatása hurutos bantalmaknál paratlan, a legutóbbi termésű savanyu ujboraival vegyítve, kitűnő italt szolgáltat.

Kapható: **Weidlich Pál kereskedésében.**

Árjegyzéket írástól a BIKSZÁDI Fürdőigazgatósnak

vannak égetve. Miskolczon még még nem nagyon ismerik a művészet eme újabb produktumait és éppen ezért talán szép sikerre lehet számot tartani. A kiállítás e hó 27-én zárul.

Karinthy

*

Borotvált nagy fej, magas homlokkal és kinyúló állal, a fejen dus barna haj, a mi előre csuszik a homlokon, mély kék szemek. alacsony test, de erős, izmos: ez Karinthy Frigyes portyja.

Eőrehajol és így beszél:

— Hogyne, hogyne. Nagyon szeretem Miskolczot. Egész életemben az volt a vágyam: netovábbja, hogy Miskolczra jöjjenek. Na, ugy-e ez csak természetes? — Ugy-e ezt várta tőlem, hogy ezt fogom mondani? Minden primadonna leadta már ezt a mondatot a világ minden városában. Én ezt az egyet nem mondom

— Tehát ön nem jött közénk szívesen?

— Dehogyan nem. Csak ne interjuvojjanak, az isten szerelméért. Mert akkor nem tudok mást válaszolni, mint azt az ostoba primadonna-fogást. Ugy-e, elhiszi, hogy zsenge gyerekkoromban nem kergettek pipaszárral az asztal körül, ha nem akartam Miskolczra jönni? Engem az hozott Miskolczra, ami mást Párisba, vagy Berlinbe, szóval idegenbe visz. Ugyanez a kíváncsiság, ugyanez az ösztön, mely idegen tájakra hajtja, üzi az embereket.

— Járt már Miskolczon?

— Meg eddig soha. Ma délután hat órakor láttam meg életemben az első házat.

— És mi az impresszió?

— Az impresszió? Kényes kérdés. Feleljen inkább ön erre: nem ismer valami Kovács Imre nevű embert?

— Nem. Hírét sem hallottam.

— Csudálatos. Tudniillik a multkoriban kapott az Az Ujság egy levelet, a melyben azt írja Kovács Imre nevű miskolczi ur, hogy miért közli a szerkesztőség annak az „-inti”-nek a zagyvaságait a lapban, inkább rugnák ki.

Hát erre gondoltam én az ut alatt az igazat megvallva, nagyon félttem, hogy valami politikai botrány lesz belőle. De azt hiszem, az a gazember Major írta a levelet.

— Meddig marad itt?

— Az éjeli vonattal már vissza is utazom Igeretet tettem valakinek otthon. De szeretnék legközelebb vidékre menni két-három hónapra. Vidéken újra visszajön a munkakedvem, felfrissülök és különben is meg akarom csinálni azt a ciklust, amit „Középiskola” címen a „Mozi”-nak kezdtem meg. Most a Hétnak fogom leadni. Aztán a darabom. Az sincs még kész. Szóval nem unatkoznék a vidéken.

— És ha vidékre megy, ugy melyik városba?

— Még magam sem tudom bizonyosan Mostarában bejártam néhány nagy vidéki várost, ahol felolvasásokat tartottam. Így jártam Egerben, Szegeden, Váradon, Kolozsvárott, Kecskeméten, Aradon. De ugy hiszem Miskolczra fogok jönni. Ide rövidesen más tervem is le fog hozni. Talán hallott a váradi estélyemről. Két színésszel én adtam elő a saját drágamat. Szép sikerem volt és szeretnék itt is egy ilyen estélyt rendezni. Talán csak lesz sikere? ..

— Mit olvas fel este?

— Itan külön erre az alkalomra egy kis szép, meleg, hangulatos novellát.

— Nem humor?

— Nem humor.

— Nem.

— Kár. Önt ide ugy várják, mint humoristát.

— Pedig mennyire készültem. Azért, ugy-e, mégsem hiába? Lesz itt azért megértő közönségem?

— Lesz. Hogyne

— Aztán majd, ha a közönség kíváncsi lesz rá, felolvasok egy kis humoros kroit is. Van nálam.

— Egy szívesre kérem. Engedje át nekünk azt a novelláját, amit ma este fel fog olvasni.

— Kérem szépen, nagyon szívesen. — Most viszont, én kérek Öntől egy szívesre. Engedje meg a szerkesztőség nevében, hogy ha már A Reggel-ben megjelent a novellám, leközölhessem Az Ujságban is

Karinthy kedvesen mosolygott. Aztán hirtelen, mint akinek elég volt az önmagáról való beszédből, másra terelte át a szót. Később egy kedves, meleg, igazi katona történetet fondott el.

— Tavaly ilyenkor még katona voltam. Gyakorlatra mentünk. Méteres hatalmas hóban jártuk az országot. A hidegtől csikorogtak a szánkban a fogaink. Volt akkor egy nagyon keserű lelkű káplára a szakaszunknak, akitől bosszantóan félt az egész bakagárda Gyakorlatkozás közben egyszer éppen viházz-ban állottunk és én a puskámat ugy tartottam, hogy a csöve messze a hátam mögé bámult. Hirtelen odajött hozzám a káplár és meglokkott. En szeliden felé fordultam és megfélelkezve katonaivólomról megismogattam az arcát. A szegény káplár, aki nem tudta, hogy mi történt vele, ijedtében ott hagyott a faképnél és attól fogva messze elkerült

Az idő fél nyolcra járt. Karinthy felült és indult a kávéházból a lakására átöltözöködni Az utcán a szálloda felé menet arcképeről valaki ráismert. — Utána nézett, hoszasan és ugy mondta a vele levő hölgynek.

— Ez az Ez Karinthy.

Karinthy csöndesen elmosolyogta magát, a kabátja gallérját felhuzta és szinte belerejtözött az ismeretlenségbe.

Majd este

i. á.

nyolcvanezer koronát, majd — évés közben jön meg az étvágy — még hetvenezeret, összesen tehát százötvenezer koronát igen méltányos feltételek között, amiért a közgyűlésen köszönetet is fogok mondani az illető pénzügyészeknek.

— Mibe fog kerülni a kör a berendezéssel együtt?

— Körülbelül háromszázhuszezer koronába.

— A butorok szállítására ugy tudjuk, három cég pályázott.

— Igen, egy bécsi, egy pesti és egy miskolczi. Az ajánlati árak 37 és 30 ezer korona között divergálnak. A butorok tervei Bloch Alfréd útmutatásai alapján készültek, stilszerűen az épülethez. A butormunkálatok kérdése ügyében a jövő héten dönt az építő bizottság, majd pedig a klub választmány a és hat héten belül elkészülnek a butorok.

— Mikorra tervezi elnök ur a klub ünnepélyes megnyitását?

— Legkésőbb áprilisra és pedig a rendes közgyűlés napjára. Ugy gondolom, hogy a közgyűlésre meghívjuk a városi és társadalmi élet előkelőségeit, este pedig nagyszabású bankett lesz, a melyen valószínűleg hölgyek is megjelennek. Ennek érdekében éppen a ma nap volt nálam néhány uriaszony.

— Reméli-e elnök ur, hogy az új körben meghonosul-e az esteli élet?

— Bizonyára. Már a mostani ideiglenes butorzat dacára is az első pillanattól kezdve otthonosan éreztük magunkat, hát még ha az új butorok megérkeznek. Remélem, hogy este is legkedvesebb találkozó helye lesz a miskolczi társadalomnak a gazdakör, mert gondoskodni fogunk minden kényelemről. Lesz kitünő buffet, jó konyha, lesznek borok és pezsgők a legnormálisabb árban. Meg is állapotunk már egy vendéglőssel, aki a buffet és a konyhát bérli.

— És nyáron.

— Nagyszabású kerthelyiséggel lepjük meg a közönséget már az idei szezonra. Amnyit máris elárulhatok, hogy a kerti helyiség átalakítását Nagy Ferenc dr. polgármester vállalta magára, szóval bizonyára ideálisan szép lesz a Gazdakör kertje, nagyszerű vacsorázó helyiség, ahol többször hegyként zene is szólani fog és a tagok természetesen családjukat is magukkal hozhatják, vendégeket is bevezethetnek.

— És az asszonyok? ..

— Igen, ez aktuális kérdés a Gazdakör megnyitásával kapcsolatban. A miskolczi uri asszonyok közül legutóbb többen fordultak

Beszélgetés Koos Samuval

*

Áprilisban nyitják meg a Gazdakört

Háromszázhuszezer koronába kerül

(A Reggel tudósítójától.) A gazdakör! A vidéki városokban páratlanul álló intézmény ez. Egy kisebb lipótvárosi kaszinó. De hány klubja van a fővárosnak, — amely pirulva bujhat el a mi gazdakörünk mellett. És csak ezután fog kialakulni a maga teljességében a miskolczi kereskedők és gazdák köre. Majd ha elkészülnek az új pompás és angol-kényelmű butorok és megvalósul az a nagyszabású program, melyet eddelényi Koos Samu kir. tanácsos, a gazdák körének zseniális, tevékenységben szinte utólérhetetlen elnöke maga elé tűzött. Ilyen kaszinói élet seholy az országban nem lesz, ezt a klubot a fővárosi ember is megirigyelheti Miskolcztól.

A Reggel munkatársa ma látogatást tett Koos Samunál. Azzal a kéréssel fordultunk a gazdakör elnökéhez, beszéljen el néhány intimtást az átalakítással járó költségekről, mondja el miképen fogja ezután a klub tagjait szórakoztatni. Koos Samu az ő városzerte ismert bájos modorában, lekötelező szíveséggel tett eleget eme kérelmünknek. Itt adjuk a beszélgetést, amelynek kedves

és meglepő szenzációktól csattanó anyaga, bizonyára közbeszéd tárgyat fogja képezni Miskolczon.

Első kérdésünk ez volt:

— Kegyeskedjék most már a nyilvánosság számára is elmondani, mibe kerül a fényes berendezési klub?

— Amikor elnöke lettem a körnek, nyomban hozzáláttam régi tervemnek megvalósításához. Elsősorban a kör tagjaiból építőrészvénytársaságot csináltam százötezer korona alaptőkével. Abból az összegből vásároltuk meg Melzer László orszgy. képviselőtől a klub telkét, százezer koronáért. A vétel nagyon olcsó volt. Alig néhány hónappal később száznegyvenezer koronáért adhattuk volna el. Az építésre, amint az bizonyára köztudomásu, kétezer koronás díjjal pályázatot irtunk ki, amelyet Adorján műépítész nyert el. De a rossz konjunkturák ennek a drága tervnek megvalósítását lehetetlenné tették, ekkor biztuk meg Bloch műépítést a kivitellel.

— És a szükséges tőke?

— A tőkét négy miskolczi pénzügyésztől vettük fel. Előbb

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELIRÁSÚ VALÓDI
 DRÓTLÁMPÁT.
 HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

hozzám azzal a kérelemmel, hogy legalább hetenként egyszer engedjük át az ő számukra a Kört társas összejövetelek céljából. Bizonyára készséggel fog a Kör a hölgyek óhajlásának eleget tenni és elajta teadélutánok szintén élénkíteni fogja a társadalmi életet. — Általában nagy reménységgel néztek a Gazdakör új érája elé. Ez a szép modern klub, eleven, liktető ereje lesz a miskolci szociális élet-

nek. Nemrég nálam járt a Felvidéki Műbarátok Egyesületének nevében dr. Bodor Antal, hogy hetenként egyszer engedjük át összejövetel céljából a klubot, amelynek szűk a jelenlegi helyiség a kereskedelmi és i parkamarában. Lehetőleg minden ilyen óhajlásnak eleget tesszünk. Pezsdülő élet lesz ezután a Kereskedők és Gazdakörében.

vetett el ismét, amelyért azonban meggyült a baja a rendőrséggel is.

Részegkísérő.

A külvárosi korcsmák egyik közismert alakja, Balla István, a kinek nagyon különös foglalkozása van: a részegeket kíséri haza néhány hatosért. Ő maga ritkán és mérsékelten iszik. Állandóan szegény. A szegénység nála életcél. Ha valahol valaki az öntudatlanságig leissza magát, hívják Balla mestert, aki aztán elepediálja a boldogtalant. A korcsmásoknak is nagy szivességet tesz ezzel Balla mester. Egyik-másik pálinkás-putik tulajdonosától rendszeres pausálét élvez: reggelente egy deci, délből ételmaradék, este forró lötty, amit ők egyszerűen teának hívnak. Már évek óta tengődik így Balla mester. Olykor csavargásért lezárják, de kiszabadul és kezdi előlről.

A részegkísérő Balla Istvánnak most komoly kellemetlensége támadt a endőrséggel: lopással gyanúsítják. Ugyanis az elmúlt éjjel Balla egy vasgyári munkást, Kenderes Lajost kísért haza a Luther-téri Gránát-féle korcsmából. Karanfogva egész a vasgyárig kísérte. Mikor tiszttségének kifogástalanul eleget tett, visszajött a városba. Délből azonban megjelent Halmay Gyula rendőrkapitány előtt Kenderes és elpanaszolta, hogy éjszaka meglopta őt Balla István részegkísérő.

Azonnal beidézték.

— Balla, maga ellen az a vád, hogy meglopta ezt az embert.

— Éénn...

— Maga.

— A nagyságos kapitány ur ismer engem. Tudja, hogy szegény vagyok, de becsületes. Esküszöm, hogy nem loptam el a pénzt. Lehet, hogy elvesztette.

Megindul Balla mester ellen az eljárás, akit a csavargó-törvény alapján el is fognak ítélni.

A koldusbíró utódja.

Néhány évvel ezelőtt halt meg Miskolcra Tóth János koldusbíró. A tiszta külsejű, állandóan fehér magyar nadrágot viselő ember féllábára béna volt. Szerényen, tisztességteljesen nyújtotta alumnizsára kezét. Hulltak a pénzek, néha fehérek, farsang-időben olykor ezüstök is. Tóth Jánosról azonban kevesen tudták, hogy többszörös háztulajdonos. A Petőfi-utcán két háza volt az öregnek, melyek után rendszeresen fizette az adót. Koldusbíró volt a neve, amire nagyon büszke volt és rátarti. Kollégáival nem is érintkezett. A koldusbíróknak voltak rendes helyei is. Ha nagynéha itt összetalálkozott valamelyik szaktársával, azonnal hátat fordított és tovább ment. Az utóbbi időben azonban megtudták felőle, hogy jómódu ember. Leleplezték. Ez szörnyen fájt az öregnek és egy szép napon nem jelent meg a rendes, megszokott plac-

cán: a Gazdakör előtt. Végképpen eltűnt a gazdag koldus.

A magyar viselettel operáló öregnek hamarosan támadt utódja, aki már az ő rezsimje alatt is illetlen konkurenciát fejtett ki ellene. Most ez a koldusbíró. Az álszegényt gyakran lehet látni mulatni is. Mi tagadás benne: szereti az italt. A koldusságra azonban nincs valami nagy szüksége, — azonban már megszokta, belejött és könnyen keresi a pénzt. A szegénység szépen jövedelmez, miért ne üzné.

Az álszegény nem törődik a dolgokkal, hanem tovább mutatja nyomorát, miközben kitünően ebédel és jó bort iszik. Ez is egy típus.

A családirtó.

A Gorkij-kirándulás alkalmával egy nagyon érdekes egyéniséggel volt szerencsénk megismerkedni. A szegénység a merészséggel találékonyságot tette ezt az embert, aki a családját játsza ki ütőkártya gyanánt. Nagyon finom ember az öreg, illedelmesen és alázatosan beszél a detektivekkel, mert tudja, hogy bűnös. Valaha szabó volt, néhány évig becsületesen dolgozott, később aztán anynyira megundorodott a munkától, hogy hallani sem akar róla. Sánta Vincze családos ember. Két leánykája van otthon. Nem veszedelmes a szegénység náluk. Sánta nemrég új trükköt eszelt ki. — Mindenütt azzal fenyegetődzik, hogy kiirtja a családját, mert már nem bírja elviselni a nyomort. A gyermekei éhesek, felesége beteg, nincs mit enni, fütetlen szobában laknak. Ilyneket beszél Sánta Vince, miközben gyakran hangoztatja, hogy megöli az egész családját.

Legutóbb egy nagy irodában sirta el keserveit. A cég vezetője aki nagyon könnyűszívű ember, megsajnálta Sánta Vincét, pénzt adott neki, sőt az alkalmazottak is gyűjtöttek részére. Mintegy tizenhárom korona gyűlt össze. Ekkor megkérdezte Sántától a cégvezető:

— Hol lakik maga? Egy kis enivalót küldünk nyolc gyermekének.

— Künn lakom én, kérem szépen, a város végén, a Kőporoson. Minek tetszene oda valakit farsztani.

— Ne törődjék vele, mondja meg hol lakik, majd a szolga magával megy és kiviszi ezt a nagy csomagot. A pénzt meg jól tegye el.

Sánta ment a szolgálával. Már künn jártak a város végében, mikor az ál családirtó egyszerre csak eltűnt, ott hagyva a szolgálát, csomagostól együtt. Sánta a város másik irányában lakik, de nem meri a szolgát odavezetni, mivel nincs nyolc gyermeke és nem olyan borzalmas a helyzet, mint azt festette.

Igy operálnak a szegénység bajnokai.

Miskolczi szegények szegény miskolcziak

Találékonyság a nyomorban

(A Reggel tudósítójától.) A nyomoruság és a nélkülözés roppant találékonnyá teszi az alatta sanyalódókat. Új trükköket fedeznek fel, hatásos pump-töltények gyártásán törnek a fejüket, modern és az alkalmazkodás törvényeinek szigorúan megfelelő fegyverekkel indulnak a komisz életcsatába. A szegénység ma már igen sokaknál életegyszisztencia. Furfanggal operálnak az emberi hiszékenységgel szemben. A szegénység albjanokainak nevezi a nagy ír költő: Bernard Shaw ezeket az érdekes típusokat, akiket a szegénység csibészeinek is lehetne hívni, de a szélhámosság jelzője ugyancsak találó lenne.

Fellibentjük azt a kárpitót, amely az álszegények társadalmát takarja. Tegnap ugyanis egy kis Gorkij-kiránduláson volt A Reggel tudósítója Félix Béla és Jónás András detektivekkel. Az összegyűjtött érdekes anyagból itt közlünk:

Arany kötés, piros szalag.

A rendőrségen régen ismerik Szluha János volt cémentgyári munkavezetőt. A kopottas külsejű, öreg bácsi állandóan azt szaglászta, hogy hol történik valami jubileum, ünnepély, bankett, kitüntetés, házasság vagy más hasonló dolog. Ósdi szabásu, szűk redingó-kabát van rajta, keskeny szélű kalap, szűk nadrág és megzöldesedett, kétszázéves csokor nyakkendő díszileg rongyos gallérja körül. Mindig a szegénység jegyében működik. Legutóbb egy miskolczi hutorgyár igazgatójához, aki boldog vőlegény, állított be Szluha János ur. Hóna alatt selyempapirosba göngyölt könyvalaku csomagot szorongatott. Mielőtt még megkérdeznék tőle, — hogy mi járatban van, beszédbe fog.

— Nagyságos ur, a hutorgyári munkások (és itt egy nagyobb vállalat nevét említ) nevében jöttem, hogy abból az alkalomból, —

hogyan nősilni tetszik, átadjam ezt a szerzeményt.

És már siet kicsomagolni: egy aranykötésű, piros szalaggal díszített könyvet vesz elő, amelyben primitív versformában dicséri azt, akit meg akar vágni.

Az igazgató meghatva vette kezébe a könyvet és roppant örült, hogy ilyen szépen nyilatkoznak róla a munkások. Szluha ur boldog biztonságban hajlongott, nagy szegénységről, a hidegről, nyomorról és a sok gyermekről beszélt, miközben megemlítette, hogy a könyv kiállítására sokba került, garasonként rakták össze a pénzt és ama szerény óhajának adott kifejezést, hogy a könyv árát térítse vissza a nagyságos igazgató ur.

A naiv igazgató elértette a célzást, diszkrétan a zsebébe nyúlt és átadott Szluha urnak harminc koronát.

Szluha János boldogan, hálakodások közepette távozott.

Másnap — és itt jön a humor — látogatóba ment az igazgató jövendő apósához, a kinek hamarosan elujságolta, hogy milyen szépen emlékeztek meg róla emberei. Ezután leirta, hogy néz ki az ajándék.

A leendő após nyugodtan válaszolt:

— Nekem is van ilyen.

— Milyen alkalomból tetszett kapni.

— Névnepomra.

— És kitől?

— Rosz redingon, kopott keskeny kalap, csokor nyakkendő és husz korona.

— Én harmincat adtam.

— Rosszul tetted, elég lett volna tíz is.

Nézik a könyvet. A versek egy és ugyanazok mindkét könyvben, egyformán komiszak és buták, — csak a nevek mások.

Később kitudódik minden. Szluha ur működött, az alkalmi poéta operált, gyöngéd szélhámiaát kö-

Ismét füllesztettek!

Az ellenzék és a budapesti Tábla

(A Reggel fővárosi tudósítójától.) Az ellenzék ismét liadalmak hirdette a Tábla itéletét és a saját politikai elvei szerint kommentálta azt, azonban rövidesen kiderült, hogy a Tábla nem rendelt el vizsgálatot a Csuha képviselő ügyében. A Pester Lloyd ma erről a következőket jelenti:

A Csuha képviselő ügyében a Tábla hiteles itéletét, melyből kiderül, hogy a Tábla a leghatározottabban kimondja, hogy arra nézve vajjon jogosan volt-e a rendőrség a képviselőház tanácskozási határozatában, vizsgálatot el nem rendelt, mert hiszen ezen jogkéréshez tanúkihallgatás teljesen felesleges. Ez homlokegyenest ellenkezik azzal, amit az ellenzéki sajtó közölt. Munkapárti körökben méltán kelt visszatetszést az ellenzéknek ez a harcmodora.

APOLLO

Nagy mozgószínház,
WEIDLICH-palota

Műsor január hó 18 án

A bohémvér

Párisi történet 2 felvonásban.

Helyárak a rendesek.

Szezón

Január.

21. Jégkarnevál Diósgyőrben.
24. Máv. tisztviselők bálja.
31. Izr. ipartársulat bálja.

Miskolci izr. nőegylet estélye

Mirha a közönség a mult esztendő mulasztást akarná behozni. Az estélyek hitelyesztettek voltak, úgy, hogy a közönséget csak mesterséges eszközökkel lehetett becsalni. A hány rendezőség volt, annyi trükköt eszelt ki, hogy a szegények részére a sikert biztosítsák és körülbelül ott voltunk, hogy új Kolumbus után kellett nézni azon céltattal, hogy új trükköt eszeljen ki.

Mai este meghozta a fordulatot Csak úgy dult a közönség a Korona szállóba s midőn e sorokat írjuk, bizony nem tudjuk, hogy mi lesz a ház oldalával, amit ez a jó kedvű közönség hajnalkor ki fog rugni.

Csupa jókedv és vidámság! Pedig az előadások még csak most közelednek a véghez és a tánc éhes lábacskák és lábak türeimtellenül figyelnek már a parketten.

Félőrai késedelemmel — amint ezt a toilette kérdése ösidőktől fogva követeli — kezdetét veszi a művészi „Vegyés feiyágótt”. Elsőnek Arensky D-moll trióját interpretálták Ferenczi Károlyné, Rákos Arnold és Haydu István a tőlük már megszokott művészettel. A mű szépségei nem érvényesültek kellőleg, mert a közönség kissé hangos volt és a közközben forgó műsor papírja úgy zizegett, hogy a pianó részeket alig lehetett hallani. Ennek dacára a zeneértő rész megtalálta a művészi szépségeket és minden egyes tételnél tapsal jutalmazta a briliáns összjátékkal interpretált triót. Ezután Karinthy Frigyes lépett a dobogó Szellemességét és írói talentumát nem akariuk felfedezni, de igenis azon hitbát, hogy roppantul hadar. Igazán sajnáljuk, hogy temérdek ötlte, a sok szellemes rakéta hatástalanul hangzott el azért mert a közönség nem értette meg. Egyetlen kivétel a tangóról való elméfitatás volt, melyen az előlülök, tehát jól hallók, kitünően mulattak. — Ezt követte László Margitka három pompás énekszám. Hatalmas mezzoszopránja olyan terjedelmű, hogy nagy jövőt mérnek neki jósolni, ha bájos házi leányságát az énekművészeti hivatással kívánná felcsereélni. Leghatásosabb volt a francia dal, melyben hangjának hatalmas terjedelmét ismertük fel. Taps és ajrálás járt a kedves szám nyomában Szivesen emlékezzünk meg özvegy Láng Lajosné urnő díkret kísértetéről.

Záradék volt az élő képtárlat, melynek eszméje — úgy tudjuk — Schrecker Samunc urnőtől származik. Igazán gratulálunk az ideához, melynek kivitele teljesen méltó volt hozzá.

Társalgalmunk bájos és szépséges hölgyei vettek benne részt és a reporter Buridan híres csacsijának érzi magát, midőn azon törli a fejét, hogy a sok szép közül kit illet a pálma?

Le baj van! Itt a szedőgyerek, mert a lap záródik. Le kell adni a kéziratot és még folyik az előadás. Hol vannak még a toilettelek? Hol a jelenvoltak? Hol a képmagyarázat? Hol a tánc?

Ezekkel a legközelebbi számunkban fogunk előállani.

Mezei Ernőt egy havi fogházra itélték

(A Reggel fővárosi tudósítójától.) Abból az alkalomból, hogy a király Lukács László volt miniszterelnököt állásából meleghangú kéziratban fölmentette, Mezei Ernő, az ismert publicista a Pesti Hirlapban az „Elaggott király” címen cikket irt, melyet az ügyesség királlysértésért inkriminált.

A törvényszék vádpanácsa Mezei Ernőt kiállysértésért vád alá helyezte és e vádhatározat alapján az ügy ma főtárgyalásra került, még pedig szakbíroság előtt.

Az ítélőtanácsban Füzessey Zoltán törvényszéki bíró elnökölt. A vádolt kihallgatása után a bizonyítási eljárásra került a sor, majd a bíróság tanácskozásra vonult vissza.

A törvényszék Mezei Ernőt bünyösnek találta és királlysértésért egy havi fogházra itélte.

A bíróság a régi törvényt alkalmazta az itélethozatalnál.

Az ügyész súlyosbitásért, a vádolt a bünyöség megállapításáért felebezett.

URANIA Nagy Mozgószínház Széchenyi-utca 100.

1914 január 19-én, hétfőn
január 20-án, kedden
január 21-én, szerdán

BAJAZZO SZERELME

művészi komédia 4 felv.

A főszerepben

Alexander Moissi

A műsor keretében bemutatva

A budai ragló- gyilkosság

részletekben

Mágnás Elza
meggyilkolása.

Rendes helyárak.

Előadás kezdete

fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

BIREK.

— Dr. gróf Haller József Miskolczon. Dr. gróf Haller József országgyűlési képviselő, a miskolczi nemzeti munkapárt elnöke ma Budapestről Miskolczra érkezett. A népszerű képviselő egyelőre itthon marad.

— Jégkarnevál a Vasgyárban. Pompás, gyönyörű látványban lesz része a közönségnek f. hó 21-én, szerdán délután öt órakor a vasgyári jégpályán. Az ottani sport-egyesület ekkor rendezi a szezon első jégkarneválját, melyre a beléptidij korcsolyázóknak 1 K, nem korcsolyázóknak 50 fillér. A jégkarnevál nagyon színesnek és elevennek ígérkezik, amennyiben a kosztümök és a jelmezek érdekesek és változatosak lesznek.

— A kereskedelmi iskola koncertje. A felső kereskedelmi iskola ifjusága a tanári kar vezetésével február hó 1-én válogatott műsorral koncertet rendez. Az iskola ifjusága legutóbb három évvel ezelőtt, az intézet 25 éves jubileuma alkalmából rendezett nagyszerű mulatságot, amely mögött a gondos vezetés következtében a mostani sem fog sokkal elmaradni.

— Beiratások a városi zeneiskolába. A február hó elsejével kezdődő második félévre a városi zeneiskolába újból föl vesznek növendékeket a zongora, hegedű, magarányek, gordonka, tanszakkokra, valamint a gordon és kürt tanfolyamokra is. Beiratási díj 10 korona. Tandíj félévre 50 korona. A gordon és kürt tanfolyamok ingyenesek. Beiratkozni lehet minden nap (vasárnap kivételével) d. e. 11-től 12-ig és d. u. 4-től 5-ig az iskola helyiségében (Deák-utca 1.) január 19-től január 31-ig bezárólag.

— Felderített gyilkosság. Budapestről jelentik: Még a mult év december hó 27-én Kovács János budapesti rendőr egy férfi hulláját találta meg a Telep-utcán, a Zsolna-gyár előtt. A holttestnek az egyik lába hiányzott, a feje pedig össze volt zuzva. Azt hitték, hogy a vonat gázolta el. — A boncolás alkalmával azonban Minnich Aurél dr., orvosprofesszor megállapította, hogy az illetőt előbb megfojtották és csak azután helyezték a vasuti sinekre. A rendőrség a titokzatos gyilkosság ügyében megindította a nyomozást, amely eredményre is vezetett, amennyiben csak órák kérdése a tettesek letartóztatása.

— Egy pillantás a jövőbe! 6 nyilvános előadás tartatik a Városháztér 24-ik számú ház alatt (háttul az udvarban). — Vasárnap délután 5 órától és mindennap szerdán este fél 8 órától. Tárgy: A világ történelme előre kijelentve. — A világtörténet lem vége — Krisztus egyháza. — Egyház és társadalmi életünk pangásának okai. — A világ és az istene stb. — Szabad bemenet. — Belépti díj nincs!

— Bálí ingek, keztük és nyak-kendő. A egyti atószabb kiitében a legjutányosabb ár ikban a Z-orna-féle férfidi at-raktirban, Miskolcz, Szechenyi utca 20. szám alatt szerkezhetők be.

— Két gyermek öngyilkossága a fővárosban. Budapestről jelentik: Két gyermekember akarta magát eldobni az életet ma délután a fővárosban. Rácz József 13 éves tanuló a második emeletéről vetette le magát, mivel a szülei megdorgálták. Koracsovsky János pedig egy szállodában revolverből önmagára lőtt. Mind a két gyermeket haldokolva szállították a Rókus-korházba.

URÁNIA

Nagy Mozdósínház (Szechenyi-utca) 100

Műsor f. hó 18-án:

A titokzatos professzor.

Dráma 3 felvonásban.

Ezenki ül több slágerkép

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este 9 órakor. — Vasár- és ünnepeken délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Legenda

a költőről

***

Karinthy Frigyes felolvasása

Az ijr. nőegylet művészestélyén olvasta fel Karinthy Frigyes fővárosi író a „Legenda a költőről” című artisztikusan finom novelláját, amelyet itt közlünk:

A költő délután kiment a repülőterre és beszélgetett a pilótával. Nagyon érdekelte a repülőgépet. — Megnézte a motort, a fogantyukat, a kifeszített szárnyakat. Be is ült a bőrrel kiszegezett ülésbe, elegánsan hátradőlt, a haját egy kicsit előre simította a homlokára és míg a fogantyuk közt babrált, a kezét nézet, hogy milyen szépen simul a csillogó rezekre. A pilóta éppen figyelmeztetni akarta valamire, amikor a költő érezte, hogy a keze alatt lecsuszik az egyik emelő. A következő pillanatban rémülten kapaszkodott meg: a gép sivaikodva zúgni kezdett és nekioldult. Még látta a pilóta ijedt arcát, amint két kézzel utána kap. — aztán csak vágató sávokat látott — egy perc múlva, mire kimerre nyitni a szemet, apró játék-házakat látott maga előtt, a hangárba voltak.

Percekig megkövülve ült, aztán letekintett maga alá. Mélyen alatta szürke háztenger hullámozott: köröskörül zöld mezők és rétek.

Ijesztő gyrosasággal zsugorodott össze minden: a háztenger egy kis foltta lett, a mezők körbeszaladtak és egyszerre egy fényes sáv villant fel: a tenger. A sáv szétterült — a mezők összeszaladtak — aztán a végtelen vízlapot látta, középen egy kis sziget. Aztán egy kör alakú szürke vízlapot látott, itt-ott szigetekkel tarkázva, — ez a kör eleinte óriási

volt, de aztán ez is kezdett összehúzódnival. Mindig kisebb lett a kör — fölötte, körülötte pedig hirtelen elsötétedtek az ég és feltűntek a csillagok.

Az a kör, amit az imént látott, most már akkora volt csak, mint egy tányér és a költő megismerte a Földgolyót, úgy, ahogy az iskolában tanulta.

Körülnézett és látta a sötétségben ragogni a Napot és a bolygókat. Megismerte a Vénuszt és a Merkurt.

Hirtelen elhatározással megfogta a kormányt és a vörösen világító Mars felé fordította, mert eszébe jutottak a csatornák és a feitevések, hogy ott kulturált emberek laknak.

A vörös korong nagybodni kezdett. Világosan látta a csatornákat: most már tengert is látott a Marson és nagy zöldes-vörös mezőket. Szétszaladtak a körvonalak, hegyek és völgyek tüntek fel, majd egy egy négyszögletes, síma lapály. A lapály szélén szabályos márványépületek sorakoztak. Két perc múlva a gép csendesen leereszkedett az egyik márványépület közelében és a költő puha, rozsdavörös füre ugrott ki, néhány csudálatos lantalaku fa árnyékában.

Az épülethől különös lények szaladtak elő és lelkendezve integettek. Egészen gömbalaku fejük volt és a szemek hosszú csápok végén ragyogtak. — Két pár keze volt mindegyiknek: az egyik alatt, mint a denevérnél repülő hártya, a lábukon uszonyok. Aranylő, hajlékony fémruhát viseltek.

A költő zavartan emelt kalapot és hebegve bemutatkozott. Azonnal tisztában volt vele, hogy a marsbeli emberekkel áll szemben. Zavartan beszélni kezdett hozzájuk és azok feleltek — nem értette, mit beszélnek, de néhány perc múlva álmétkodva rájött, — hogy azok értik, amit ő beszél. — Figyelmesen hallgatták és bölintgattak. Bevezették egy nagy vörös csarnokba, leültették és látta, — hogy tanácskoznak.

Néhány perc múlva előkelő marsbeli állt meg előtte — nem szólt semmit csak a fejére tette a kezét. És csodálatos! a költő egyszerre tisztán és szószerint tudta, hogy mit akarnak tőle. Azt akarják, hogy ma este tartson felolvasást, a Föld társadalmáról, az emberiségről — a marsbeliek nagyon érdeklődnek az új jövevény iránt, tudják, hogy a Földről jött és nagyon kíváncsiak, hogy mi újat és szépet tud mondani hazájáról.

A költőnek hat teljes órája volt készülni a felolvasásra. Agyában csak úgy forrongtak a gondolatok: majd megpattant a halántéka. Micsoda óriási, nagyszerű, kimeríthetetlen téma! Miről beszéljen? Mivel kezdje? Beszéljen a rómaiakról és görögökről? Beszéljen Caesárról és Napoleonnól? Beszéljen Edison-ról és Shakespeare-ról — beszéljen a nagy művekről, melyek tömören s plasztikusan példázzák és ellenzik az embert — vagy beszéljen a nagy palotákról, a mozgóképekről — vagy beszéljen a nagy színésznőről, vagy az actiumi ütközetről — hogy kezdje, hol kezdje a nagyszerű témát?

Elérkezett a felolvasás órája. — Az óriási, vöröskő csarnokban tolongtak a hallgatók: huszecer ki-váncsi, izgatott marsbeli, férfiak és nők, akik mind őt jötték meghallgatni.

Mikor a költő belépett, halálos csend lett az óriási csarnokban. A költő lassan és kissé előrehajlott fejjel ment a felolvasó dobogó felé: még nem tudta, mi lesz. Fellepett, leült az asztal mellé — körülnézett. Előtte, az első sorban főleg nők ültek. Megköszönlte torkát — ivott egy pohárral az asztalra tett vízből, köhögött, egyik fürtjét besimitotta a homlokába — szenvedő arccal elmosolyodott — és halk, behelzögő hangján szavalni kezdte „Az én lelkem” című költeményét, ami tegnapelőtt jelent meg a „Besztercze és Vidéke” Innen-Onnan rovatában, elől, fejcikknek.

ROYAL szálloda és kávéház átvétele.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a ROYAL szállodát és kávéházat átvettük és

Január hó 1-én megnyitottuk

Minden nap elsőrendű művészek felléptével

Kabaret előadások!

Teljesen családi műsor! Belépődíj nincs

Minden este elsőrangú eigányzene hangversenyez.

Hűsítő italok és hideg ételek. Termelektől beszerzett és tisztán kezelt fajborok. Polg. sörf. sör.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kérnek

Deutsch Testvérek

a Royal szálloda és kávéház tulajdonosai.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Vasárnap délután: A Takarodó.

Vasárnap este: Három pár cipő, énekes vigjáték.

Hétfőn: Három pár cipő, énekes bohózat.

Kedd: Mozikirály, operette.

Szerda: Aranyeső, operette.

Csütörtök: Katonadolog, operette.

Péntek: Mértföldkövek, életkép. (Üdonság.)

Szombat: Mértföldkövek.

Vasárnap: Katonadolog.

— A Színházi Újság 16-ik száma Doktor János fényképével és Kázméri Kázmér karikatúrájával fog megjelenni.

Tisza a koalíció ellen

Folytatja az Igazmondóban megkezdett cikksorozatát

(A Reggel fővárosi tudósítójától.) Tisza István gróf „Igazmondó” című néplapban kétféle elv címen folytatja cikksorozatát és ostromozza, hogy a koalíció, mely kormányzása miatt hatvanhetes törvénynek alapjára helyezkedett, mikor újból ellenzéi programot kellett adnia, kijelentette, hogyha újból kormányra jutnak, ismét jelenlegi alapon kormányoznak, de azért mégis változatlanul fenntartaná a függetlenségi pártnak a hatvanhetes törvények ellen irányuló régi elveit. —

Az ilyen eljárás könnyelmű játék a szavakkal és a nép jóhiszeműségével üzött csunya visszaélés. Becsületes elv, férfias meggyőződés csak az lehet, melynek megvalósítását lehetségesnek, szükségesnek tartjuk. Az olyan jelszó, melyet a nép kegyének megszerzésére veszünk ajkainkra, de melyet kormányrajutás esetén megvalósítani nem tudunk és nem akarunk, üres sallang, vásári cífraság: nem érdemes öntudatosan itélő nép bizalmára. Hiába nevezi a függetlenségi párt ma is magát ezen a néven, hiába csillogtatja a hordó tetejéről régi elveit, függetlenségi politika nincs többé. — Meghuzta a halálharangot fölötte maga a függetlenségi párt, midőn hatvanhetes alapon kormányozott és bukása után is hatvanhetes gyakorlati programot adott.

A REGGEL előfizetési árai:

Helyben:
Egész évre ... .. 16 K
Fél évre ... .. 8 K
Negyed évre ... .. 4 K
Egyes szám ára 4 fillér.

Videken:
Egy évre ... .. 20 K
Fél évre ... .. 10 K
Negyed évre ... .. 5 K

Mozi a háztetőn

A porúljárt tolvaj

(A Reggel tudósítójától.) Az Árpád-utca lakói épületes jelenetnek voltak szemtanúi ma reggel. — Az egyik ház tetőzetén két ember dulakodott és vívott egymással elszánt harcot. A humoros jellegét az adta meg az ügynek, hogy az egyik szereplő lengő, fehér kosztümben volt, olyanban, aminőt mindenütt lehet hordani, csak ott nem, ahol többen vannak. A má-

sik szereplő, a szorongatott helyzetben levő tolvaj volt, aki nagyon szeretett volna szabadulni üldözője kezei közül. Ez azonban nem ment. Fogva tartották egymást, nehogy mindketten leessenek. Az esetet igen sokan nézték végig és nagyokat nevettek rajta.

A dolog ugyanis úgy történt, hogy az illető ház lakója a reggeli órákban gyanus lármát hallott feje fölött, a padláson. Riadtan ugrott ki az ágyból és egyenesen a padlásra rohant, a honnan éppen abban a pillanatban bujt elő két idegen, kik közül az egyik megugrott és hamarosan eltűnt, a másik azonban nagy zavarában a háztetőre szaladt. A lakó, Czibula Péter utána. A tolvajnak meg kellett állni, mivel már a háztető peremén volt. Czibula melléje lépett és vonszolni akarta. A tolvaj nem ment, sőt ellenállást fejtett ki. Komoly dulakodás fejlődött ki közöttük, az utcán bámészkodók nagy gaudiú-mára. A tolvaj végre megadta magát és követte Czibulát. — Ekkor már rendőr is érkezett a helyszínére és a tolvajt felkísérte a központi rendőrségre.

Halmay Gyula rendőrkapitány a tolvajt, Boross Lajost, kihallgatása után letartóztatta, mivel már büncselekményekért most is folyik ellene az eljárás.

Kisorsolták az esküdteket

(A Reggel tudósítójától.) A jövő hó 3-ikán veszi kezdetét az 1914. évi első esküdtszéki ciklus, melynek kisorsolt esküdtei a következők:

Szilágyi Miklós gépgyáros, Pető József földmives, Pollák Lajos kereskedő, Otrókosi Dániel né-

száros, Nagy Lajos földmives, Török Lajos földmives, Vályi N. Bertalan kisbirtokos, Vita István szabó, Ausländer Gyula kávé, Sultz Mór kereskedő, Szeghő Ferencz földmives, Lajos Imre kisbirtokos, Turóczy Ferencz nyug. adótárnok, Széli József magánzó, Faragó Lajos kisbirtokos, Ungár Mór mérnök, Simon Mihály földmives, dr. Vadnay József ügyvéd, Zarándi József földmives, Weiszbürg Sándor vízvezetési vállalkozó, Dagon Antal magánzó, Burger Sándor nagybérlő, dr. Czukor Hugó ügyvéd, Csotka János földmives, dr. Borsodi Ignác ügyvéd, Klein Nándor gőzmalomtulajdonos, dr. Klein Ignác ügyvéd, Brucker Péter kezyüs, Nádpataky Andor földbirtokos, Neumann Adolf kereskedő.

Helyettes esküdtek: Bényi János cipész, Bedécs László nyug. mozdonyvezető, Kós Bertalanasztalos, Kopcsó Bálint csizmadia, Naup Mihály kovács, Fábian Gusztáv szabó, Morandi János kovács, Becsák Sándor szabó, Anderkó Kálmán cipésmester, Balogh Pál, géplakatos.

SZERKESZTŐI ÜZENETER.

Ujságolvasó. A Munkás Ujság a legnívósabb magyar lap, nemcsak a Széchenyi-utca 11-ik számú ház földszintjén, hanem az első és második emeleten is. Az udvarban sincs jobban szerkesztett ujság a Munkás Ujságnál, sőt még a Széchenyi-utca 11. számú ház félreesőhelyén sem.

A Reggel telefonszámai:

Kiadóhivatal . . . . . 114.
Szerkesztőség . . . . . 315.

Előkelő hazai biztosító társaság — népagazata részére
üzletszerzőt és díjbeszedőt keres, fix fizetés mellett azonnali belépésre. Cím a N. kiadóhivatalban.

Most jelent meg! Juhász Árpád: Gobelin

(Novellák).

Ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden könyvesboltban

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Elárusító kisasszony kerestetik.

Németül tudók előnyben részesülnek. Bemutatkozni lehet f. hó 17-én délelőtt. Hunyadi-utca 2. sz.

Csinos fiatal leány bármilyen üzletben mint

elárusító leány alkalmazást keres

Cím a kiadóhivatalban.

Asszonyok és férfiak

ujság-árusításhoz magas százalékkal felvételnek

Groszmann János hírlap-irodájában (Sőtérkapu sarok.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó 6 fillér. — Következő 12 fillér. Legkisebb hirdetés ára 10 szócig 60 fillér.

Levélbélyegeken

is lehet az apróhirdetések árát mellékelni, de nagyobb összeg esetén célszerű ajánlva küldeni a levelet. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat mellékel.

2-4 lósz

való istálló, kocsiszinnel esetleg raktárnak, műhelynek azonnal kiadó. Kun József u 28. 2/4

Egy Egyes,

fiatal varró nő házakhoz ajánlkozik. Cím Kossut-utca 6. sz. alatt a háztu ajdonosnál

Szobák

a görömbölyi Tapoleza közelében három szobás lakásnak eladó vagy bére kiadó. Érdeklődni a városi közgyámnál 208

Kereskedelem

iskolát végzett fiatalember irodában állást keres. Szíves ajánlatokat „Szorgalmas 12” jel. kér.

1914. évi május hó 1-re

egy modern 3 szobás lakást keresek. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba

Munkátalra papír

nagyban 10 koronáért kapható Klein és Ludvig nyomdácégnél

Moderna ebédit

megvetelre keresek. Ajánlat a kiadóhivatalba kéretik.

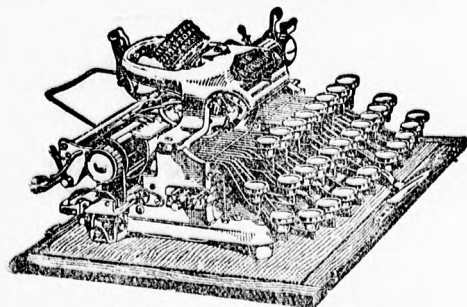
Egy 15 16 éves fiú

tanulónak felvetetik Klein és Ludvig könyvnyomdájában.

Fiatal

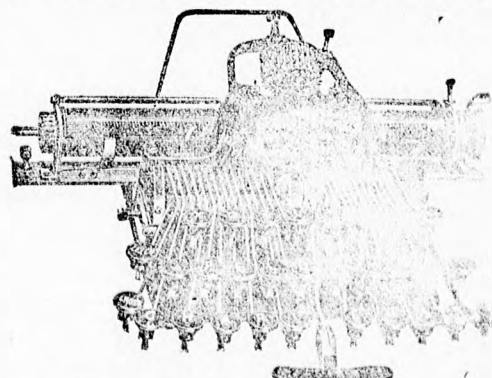
könyve ő, melegekpes magyar német levelező felvetetik 100 K kezdő tétessel vidékre. Ajánlatok „Jövő 94” jelge alatt a kiadóhivatalba

Makulatura papír
nagyban és kicsinyben kapható
Lapunk kiadóhivatalában

„Weltblick.” Ára 220 korona.

Megrendelhető és megtekinthető Klein és Ludvig cégnél Miskolcz, Hunyadi-utca 2. szám.

5. sz. minta. Ára 200 korona.

Legújabb rendszerű amerikai IRÓGÉPEK látható irással

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS!

Főelőnye: Az irás gyors elsajátítása. — Szalag nélküli berendezés. — Sokszorosítás.

Több mint **160.000** darab van forgalomban.

Ára 220 korona

5. sz. 290 korona.

Ugyanazt a munkát végzi, mint a 6—700 K-ás írógép.

MEGHIVÓ.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK

Miskolcson, 1914. évi január hó 26-án délután 4 órakor tartja saját helyiségében

XLIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése és az évi zárszámadás előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a számadás alóli felmentés.
3. A nyereség iránti intézkedés és az évi osztalék-meghatározása.
4. Négy igazgatósági, egy felügyelő bizottsági és egy választmányi tag választása.

A Borsod-Miskolczi Hitelbank Igazgatósága.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek felkéretnek, részvényeiket az alapszabályok 8-ik § a értelmében 1914. évi január hó 23-ig bezárólag Miskolcson az intézet, Budapesten a „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” pénztáránál elősmervény ellenében letenni.

Kivonat az alapszabályokból: 8 § A közgyűlésen, mint részvényes, csak az velet részt, aki a közgyűlés előtt 15 nappal a részvénykönyvben — mint ilyen — be van vezetve és részvényeit a folyó szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legkésőbb három nappal a társaság pénztáránál vagy az összehívó hivatmányban kijelölt más helyen letette. Ha a letételre szolgáló utolsó nap nem esnek hétköznapra, a letétel még a rákövetkező hétköznapon is érvényesen megtörténhetik. Minden részvény egy szavazatra jogosít.

Tartozik	Mérleg-számla 1913. évi december 31.				Követel				
	Összeg		Főösszeg		Összeg		Főösszeg		
Vagyon:	K	f	K	f	Teher:	K	f	K	f
Pénztári készletek			177,774	34	Alaptőke			1.200,000	
Váltó tárca			7.493.819	83	Tartaléktőke	1.170.000			
Értékpapír állomány			569.522	50	Külön tartalékalap	5.000		1.700,000	
Jelzálog kölcsönök:					Betétek:				
kamatozó kötvények	4.621.186	59			kinyveskére	8.296.488	50		
törlesztéses kötvények	5.198.172	36	9.819.358	95	folyószámlára	1.085.349	94	9.381.838	44
Lombard előlegek:					Pesti Magyar Kereskedelmi Bank			534.554	38
értékpapírokra			45.737	34	Követelők folyószámlán			239.272	81
Miskolc város kölcsöne			600,000		Visszleszámitolt váltók:				
Adósk:					Osztrák-Magyar Banknál	1.674.235	72		
folyószámlában fedezettel	1.377.647	49			Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál	1.866.994	50	3.541.230	02
bankári követelések és különfélék	232.833	81	1.610.481	30	Függedményezett jelzálog kölcsönök			3.856.045	09
Ingatlanok:					Átmeneti tételek			34.561	11
intézeti házak	148.910	84	291.351	12	Nyereség egyenleg			291.536	24
egyéb ingatlanok	142.440	28							
Befizetések:									
társaságületekbe			170.992	71					
			20.779.038	09				20.779.038	09

Tartozik	Nyereség-veszteség-számla 1913. évi december 31.				Követel				
	Összeg		Főösszeg		Összeg		Főösszeg		
Terhek:	K	f	K	f	Jövedelmek:	K	f	K	f
Tiszti fizetések és tiszteletdíjak			99,140		Nyereségáthozat az 1912. evről			34.234	65
Különféle költségek			40.255	77	Tiszta kamatjövedelem			387.298	97
Adók			53.851	59	Értékpapír kamatjövedelem			36.110	49
Leírások			34.647	10	Ingatlanok jövedelme			18.040	30
Az 1913. évi nyereség	*257.301	59			Jutalékok és egyéb jövedelmek			43.746	29
Ehhez az 1912. évi nyereségáthozat	34.234	65	291.536	24					
			519.430	70				519.430	70

Szombathy Sándor s. k.
pénztárnok.

Miskolc, 1913. december 31.

Trillhaas Lajos s. k.
könyvelő.

Lánczy Leo s. k.
elnök.

Köcs Soma s. k.
vezérigazgató.

Boór Ákos s. k.
ig. tag.

Fehér Mikea s. k.
ig. tag.

Dr. Gencsi Samu s. k.
jogtanácsos, ig. tag.

[Grünwald Ede s. k.
ig. tag.

Márkus Soma s. k.
ig. tag.

Dr. Molnár Gyula s. k.
ig. tag.

Pollák Lajos s. k.
ig. tag.

Dr. Rácz György s. k.
ig. tag.

Ezen mérleg- és nyereség-veszteség-számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Miskolc, 1914. január hó 16.

Melzer László s. k.
f. b. elnök.

Bizony Ákos s. k.
f. b. tag.

Bottlik István s. k.
f. b. tag.

Dr. Glós Károly s. k.
f. b. tag.

Gósz Károly s. k.
f. b. tag.

[Dr. Szerptali István] s. k.
f. b. tag.